

HET HOOGSTE WOORD

Door Joos Meesters

In het Hoogste Woord laten we elke week Limburgers aan het woord die onze provincie op de kaart zetten. De ene is misschien bekender bij het grote publiek dan de andere, maar het zijn stuk voor stuk baanbrekers in hun vakgebied.

Joris Lambrechts

Maakt ouders en clubs bewust van druk op jonge sporters

“Spelers schoppen het verder als plezier primeert”

“Ik heb het al zien gebeuren dat kinderen tijdens de voetbalmatch in tranen uitbarsten omdat hun vader langs de lijn onophoudelijk staat te roepen en te lieren. Of een jeugdspeler bij STVV die zich plots omdraait naar zijn vader en roept: ‘Ik ben het ben, blijf toch thuis!’ Voetbal, een feest? Voor jonge spelers helaas niet altijd. Joris Lambrechts was zeven jaar coördinator van de jeugdopleiding van STVV en zag met eigen ogen hoe het kan mislopen als ouders te veel druk op hun sportende kinderen uitoefenen. Nu leert hij sportclubs, federaties en ouders hoe het beter kan.

Als onderzoeksmedewerker aan het Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen (HIG-Odisee) heeft u de druk op jonge voetballers bestudeerd. Hoe groot is het probleem?

“Uit ons onderzoek is gebleken dat de helft tot twee derde van de voetballende kinderen druk van de ouders ervaart. Opvallend is dat ouders aangeven dat ze zelf geen druk zetten, maar het wel zien gebeuren bij andere ouders. De leeftijd waarop het echt problematisch kan worden is dertien, veertien jaar. Als die jongeren vier of vijf trainingen in de week moeten combineren met het middelbaar onderwijs. Als er dan geen ruimte is om ook nog kind te zijn, kan het te veel worden. Het is trouwens een probleem van alle sporten. Jonge spelers in individuele sporten krijgen met nog meer druk te maken, want zij moeten het alleen zien te klaren. Tennis in de Verenigde Staten spant de kroon.”

Uit ons onderzoek is gebleken dat de helft tot twee derde van de voetballende kinderen druk van de ouders ervaart. Opvallend is dat ouders aangeven dat ze zelf geen druk zetten, maar het wel zien gebeuren bij andere ouders. De leeftijd waarop het echt problematisch kan worden is dertien, veertien jaar. Als die jongeren vier of vijf trainingen in de week moeten combineren met het middelbaar onderwijs. Als er dan geen ruimte is om ook nog kind te zijn, kan het te veel worden. Het is trouwens een probleem van alle sporten. Jonge spelers in individuele sporten krijgen met nog meer druk te maken, want zij moeten het alleen zien te klaren. Tennis in de Verenigde Staten spant de kroon.”

“Dat kan meespelen, maar wellicht niet zo bewust. Het is een grote misvatting dat ouders de slechteriken zijn in het verhaal. Ik ga ervan uit dat ze het beste voor hebben met hun kind. Uit ons onderzoek blijkt dat ouders die zelf veel

onvervulde dromen hebben meer belang hechten aan de prestaties van hun kinderen en ook meer druk zetten. De literatuur wijst bovendien uit dat ouders het als

“Ik heb er nu geen tijd voor, maar ooit zou ik graag opnieuw jeugdtrainer worden.” FOTO SYEN DILLEN

Hopen die ouders dat hun kind

FOTO SYEN DILLEN

Iedereen die al een voetbalmatch in de jeugdreksen gezien heeft, kent ze wel: de ouders die van aan de zijlijn hun zoon - of dochter - richtlijnen staan toe te brullen alsof ze Maer Wilmots zelve zijn. “Maar het is niet altijd zo overduidelijk”, zegt Joris Lambrechts (39) uit Hoeselt. De zoon van twee huisartsen zette een punt achter zijn eigen voetbalcarrière in twee provinciale toernooien op zijn twintigste gevraagd werd om de Truense velden te trainen. “Kinderen vinden het vaak moeilijk om over hun ouders te komen klagen. Ik heb een vader meegeemaakt die zich langs de lijn heel voorbeeldig gedroeg. Maar toen

ik toevallig na de match een keer achter hem en zijn zoon naar de parking liep, hoorde ik hem roepen: ‘Als je nog eens zo speelt, kom ik nooit meer kijken’. Er zijn ook vaders die niet roepen maar non-verbaal staan te coachen. Dat zijn de moeilijkste. Je hebt spelers die na elke actie oogcontact zoeken met hun vader en aan zijn blik genoeg weten.”

“Dikwijls gebeurt het ook onbewust. Een moeder die loopbaanonderbreking neemt om haar zoon aan de andere kant van het land naar de trainingen te brengen bedoelt dat goed, maar legt zonder het te beseffen ook veel druk op haar kind.”

een persoonlijk falen aanvoelen als hun zoon of dochter een stapje terug moet zetten. Om niet af te gaan, beginnen ze druk uit te oefenen. Ik ben er zeker van dat veel kinderen die op hoog niveau voetballen blij zijn als ze tijdens hun evaluatie te horen krijgen dat ze een niveau moeten afzakken, maar vaak zijn het de ouders die daar niet van willen weten.”

Druk kan ook positief zijn. Wanneer wordt het problematisch?

“Kijk, wij moesten vroeger thuis muziekschool volgen van onze ouders. Voor mij geen probleem, maar mijn broer had daar geen zin in. Maar nu is hij mijn ouders dankbaar. Hij had gewoon een zetje nodig, uiteindelijk deed hij het wel graag. Dan is het positieve druk. Het is een ander verhaal als

een kind faalangstig wordt of gedemotiveerd geraakt. Als je dan nog gaat doordrukken creëer je een probleem.”

Toen Max Verstappen zijn eerste Formule 1-race won, zei zijn moeder: ‘Hier hebben we sinds zijn vierde voor gewerkt’.

“Als je hem bezig hoort, merk je dat Max een en al passie is voor zijn sport. Als hij dat hele traject niet als negatief ervaren heeft, is er geen probleem. Dat wordt het pas als je als ouder je eigen belang laat primeren op dat van je kind.”

Ander voorbeeld: Pietro ‘de nieuwe Messi’ Tomaselli werd in 2014 op zijn negende van Anderlecht naar AS Roma getransfereerd. De hele familie verhuisde mee. Goed idee?

“Volgens mij niet. Laat die jongen

Ik kan me mateloos ergeren aan sommige ouders tijdens de zwemles. Het is ocharme in Hoeselt en er worden al filmpjes gemaakt en het gaat van ‘komaan, komaan, komaan!’

zich amuseren met zijn vrienden. Ik ben er zeker van dat Anderlecht een degelijke jeugdopleiding heeft. Als hij op zijn zestiende nog altijd zo’n groot talent blijkt te zijn, kan hij zelf mee beslissen wat hij wil. Nu worden die keuzes boven zijn hoofd gemaakt. En de druk is immens, want wat als hij het niet kan waarmaken in Rome?

Het hele gezin is in functie van zijn carrière verhuisd.”

U heeft zelf drie kinderen. Wat voor supporter bent u?

“Een positieve. De oudste is nog maar zeven, maar ook bij dat recreatief zwemmen komt er al prestatiedruk kijken. Ik kan me mateloos ergeren aan sommige ouders. Het is ocharme in Hoeselt en er worden al filmpjes gemaakt en het gaat van ‘komaan, komaan, komaan!’”

Mag je dan niet supporteren?

“Uiteraard wel, maar als het enige dat telt is dat je kind eerste moet zijn, dan klopt er iets niet. Kinderen mogen teleurgesteld zijn, maar als je als ouder een uur niet tegen hen spreekt na een nederlaag ben je fout bezig. Voetbalclubs houden evaluatiegesprek-

ken over kopspel en tweevoetigheid, maar welbevinden komt daar amper ter sprake. Ook op school heerst die prestatiedrang. Na een oudercontact heb ik gevraagd: ‘Maar is mijn kind hier ook gelukkig?’ Het ging alleen over cijfertjes en prestaties. Terwijl ik tegen mijn kinderen zeg: ‘Amuseer u.’”

Uw onderzoek heeft geleid tot een vormingspakket voor sportclubs en ouders. Wat probeert u hen concreet te leren?

“Energijds geven we infossessies aan federaties over hoe ze de betrokkenheid van ouders kunnen vergroten. Anderzijds gaan we in workshops ook aan de slag met ouders. Hoe kunnen ze op een po-

Blz. 16